

**ERDÉSZETI
TUDOMÁNYOS
INTÉZET**

MIUNKÁJA

1851
1866

Wagner Károly Erdészeti Szakkönyvtár
1851
1866

OEE Könyvtár
Áll.Ell. 2020

1961-ben és 1962-ben.

Országos Erdészeti Egyesület
Wagner Károly Erdészeti Szakkönyvtár

Leltári szám: 113/2016

Csoport szám: IV.

Raktári jelzet: 5. V. 5.

ÖEE Könyvtár
V. 11. 2020

Összeállították az intézet osztályvezetői.

ERDÉSZETI TUDOMÁNYOS INTÉZET MUNKÁJA
1901-ben és 1902-ben

ERDÉSZETI MŰSZAKI ÜZEM
Bp. V., Kossuth tér 11
T.sz.63/162 Készült 200 pld.
Felelős vezető:
Árva Józsefné

AZ ERDÉSZETI TUDOMÁNYOS INTÉZET

A Magyarországon 1899-ben megszervezett erdészeti kutatás 1949 óta az Erdészeti Tudományos Intézet /ERTI/ keretében folyik. Az intézet az Országos Erdészeti Főigazgatóság irányítása és felügyelete alá tartozik.

Tevékenységet 1961 óta az országos távlati tudományos kutatási terv "Az erdőgazdálkodás és faipar fejlesztése" című főfeladatának 9 feladata határozza meg. Ezek a következők: 1. Az erdészeti maggazdálkodás, nemesítés és facsemetenevelés fejlesztés, 2. Az erdők fatermésének vizsgálata, növelése, minőségének és értékének javítása, 3. A kémiai és a mechanikai feldolgozásra legalkalmasabb gyorsan növő fafajok és fafajták termesztése 4. A faanyagmozgatás korszerű módszereinek fejlesztése, 5. Az erdőgazdasági munkák gépesítése 6. Erdővédelmi jutatások, 7. A vadgazdálkodás fejlesztése, 8. Erdőgazdasági munkatudományi vizsgálatok, 9. Az erdészeti gazdaságtan fejlesztése. A kutatómunka e feladatok keretében 21 21 témacsoport, illetve 55 téma megoldására irányul. A témák legnagyobb része 2-8 éves időtartamu, vagy még hosszabb lejáratu /pl. erdőnevelési kísérletek, erdei fafajok nemesítése stb. / Az intézet főként alkalmazott kutatásokat folytat, de alapkutatással, metodikai vizsgálatokkal és műszerfejlesztéssel is foglalkozik. A most közreadott ismertetés az intézetnek az országos távlati kutatási terv életbelépte óta végzett munkásságáról ad áttekintést.

Az intézet kutatómunkája az országos távlati kutatási terv keretei között messzemenően koordinált az Erdészeti és Faipari Egyetemen, a Faipari Kutató Intézetben, valamint más, határos tudományágakat képviselő intézetekben folyó munkákkal. Több kutatási téma megoldásán - a Kölcsonös Gazdasági Segítség Tanácsa /KGST/ Mezőgazdasági Állandó Bizottságában kötött egyezményeknek megfelelően - nemzetközi koordináció keretében dolgoznak.

Az intézet a laboratoriumi kísérleteket saját

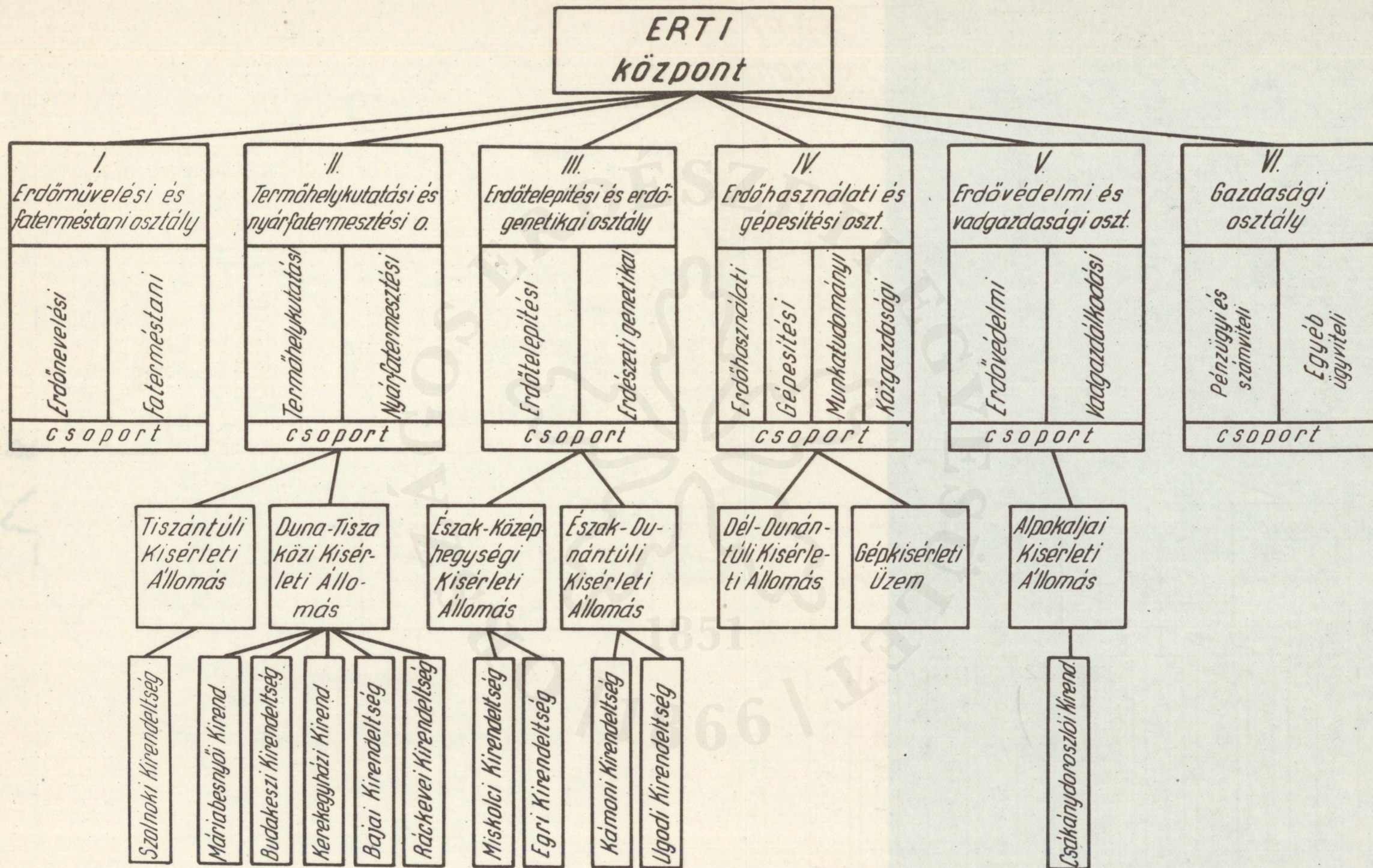
laboratoriumaiban végzi, a kisparcellás és az üzemi méretű kísérleteket pedig az állami erdőgazdaságokban, gyakorlati szakemberek részvételével és segítségével. Ez lehetővé teszi a kutató és az termelő munka közötti kapcsolat szorosabbra fűzését és az elért kísérleti eredmények közvetlen, gyors átadását.

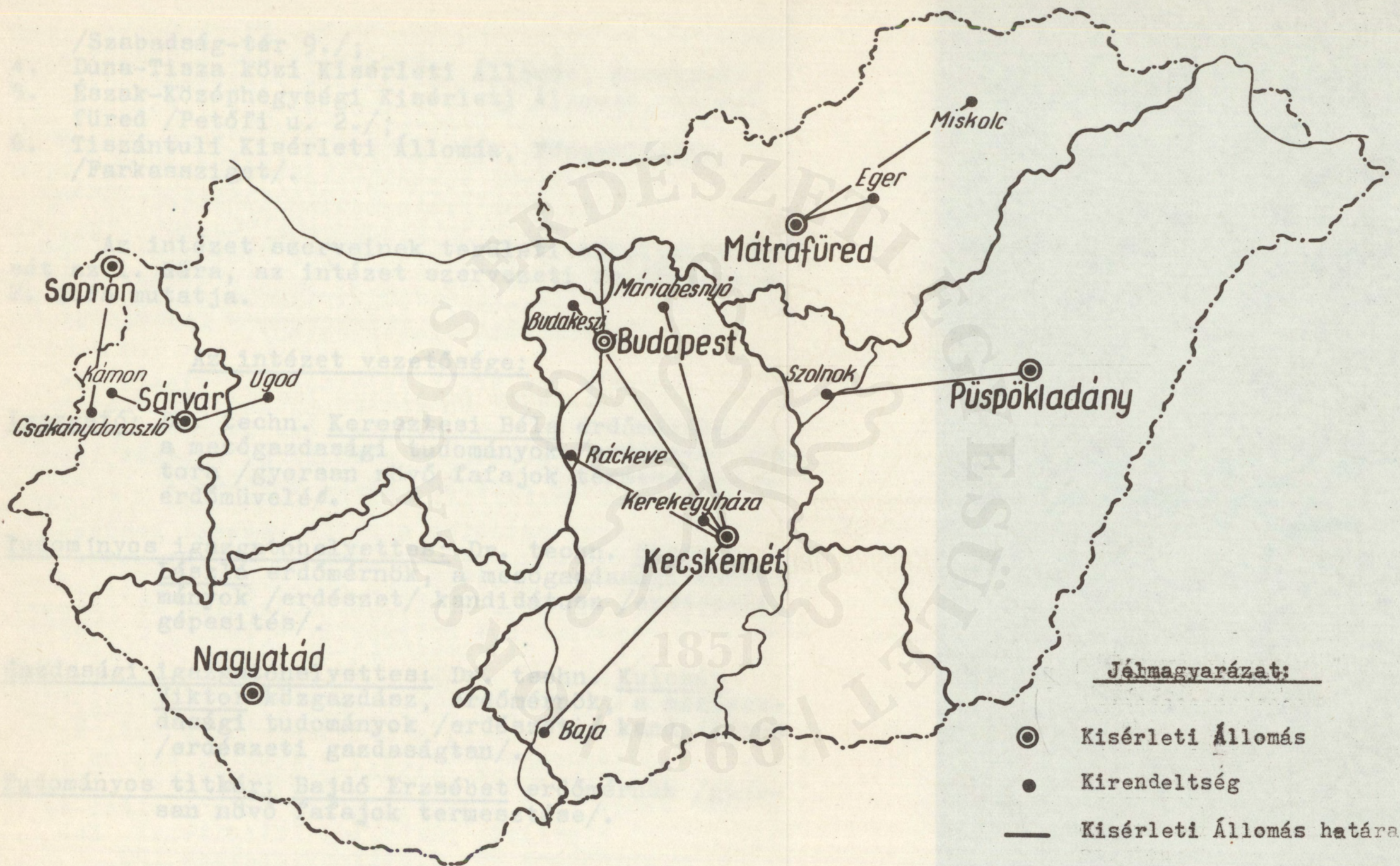
A kutatási eredmények publikálásának és átadásának hatékony eszköze az intézet "Erdészeti Kutatások" c. kiadványa, amely az 1899-ben alapított és a második világháború idején megszűnt "Erdészeti Kísérletek" folytatásaként 1954 óta jelenik meg ismét rendszeresen. Az intézet kutatói az utóbbi évek során könyvalakban is számos kutatási eredményt tettek közzé. Tevékenységük megismertetését nagyban elősegítik a Magyar Tudományos Akadémia Agrártudományok Osztályán, valamint a különböző társadalmi egyesületekben tartott beszámolók és előadások is.

AZ INTÉZET SZERVEZETE

Az intézet budapesti központból és az ország különböző részein elhelyezett 20 vidéki kísérleti egységből tevődik össze. A kislétszámu budapesti központ / Budapest, II. Frankel Leó u. 44 sz./ a külső kísérleti egységeket irányítja, továbbá az ország egész területére kiterjedő kutatásokat végzi. Az intézet jelenlegi 20 vidéki egységét fokozatosan 6 táji kísérleti állomássá vonják össze. Ezek elsősorban az egyes tájak elterülő jellegéből adódó speciális kutatási témákkal lesznek hivatottak foglalkozni, és ezzel a tudományos kutatás, valamint a gyakorlati erdőgazdálkodás közötti közvetlen kapcsolatot erősíteni. E kísérleti állomások a következők:

1. Alpokaljai Kísérleti Állomás, Sopron /Fenyő tér 1./;
2. Észak-Dunántúli Kísérleti Állomás, Sárvár, /Botanikus Kert/;
3. Dél-Dunántúli Kísérleti Állomás, Nagyatád

- /Szabadság-tér 9./;
4. Duna-Tisza közti Kisérleti Állomás, Kecskemét;
 5. Észak-Középhegységi Kisérleti Állomás, Mátrafüred /Petőfi u. 2./;
 6. Tiszántúli Kisérleti Állomás, Püspökladány, /Farkassziget/.

Az intézet szerveinek területi elhelyezkedését az 1. ábra, az intézet szervezeti felépítését a 2. ábra mutatja.

Az intézet vezetősége:

Igazgató: Dr. techn. Keresztesi Béla erdőmérnök, a mezőgazdasági tudományok /erdészet/ doktora /gyorsan növe fafajok termesztése - erdőművelés/.

Tudományos igazgatóhelyettes: Dr. techn. Szepesi László erdőmérnök, a mezőgazdasági tudományok /erdészet/ kandidátusa /erdészeti gépesítés/.

Gazdasági igazgatóhelyettes: Dr. techn. Kulcsár Viktor közgazdász, erdőmérnök, a mezőgazdasági tudományok /erdészeti/ kandidátusa /erdészeti gazdaságtan/.

Tudományos titkár: Bajdó Erzsébet erdőmérnök /gyorsan növe fafajok termesztése/.

AZ INTÉZET KUTATÓMUNKÁJÁNAK ISMERTETÉSE

I. Erdőnevelési és faterméstani osztály.

Tudományos osztályvezető: Dr. techn. Solymos Rezső erdőmérnök /erdőművelés-faterméstani/.

Tudományos főmunkatárs: Dr. techn. Magyar Pál erdőmérnök, a biológiai tudományok doktora /erdőművelés/.

Tudományos munkatársak: Dr. techn. Birck Oszkár erdőmérnök, a mezőgazdasági tudományok /erdészet/ kandidátusa /fatermésztan/ ; Karai Gusztáv vegyész-mérnök /izotópos kutatás/; Kiss Rezső erdőmérnök /erdőművelés és fatermésztan/; Kovács Ferenc erdőmérnök /erdőművelés/; Márkus László erdőmérnök /fatermésztan-erdőművelés/ ; Mata Magdolna erdőmérnök /erdőművelés/; Mendlik Géza erdőmérnök /fatermésztan - erdőművelés/; Sopp László erdőmérnök /fatermésztan/; Tresó István erdőmérnök /erdőművelés-fatermésztan/.

Az osztály "Az erdők fatermésésének vizsgálata, növelése, minőségének és értékének javítása" című feladathoz tartozó erdőnevelési és fatermésztani kutatásokat végzi. Keretében működik az intézet izotop-laboratóriuma /vezető: Karai Gusztáv/.

Az egységes metodika alapján végzett rendszeres, hosszulejáratu erdőnevelési és fatermésztani kutatást 1961-ben kezdték meg /Solymos R.1962./ Első lépésként a megfelelő metodikát dolgozták ki /Birck O.-Kiss R.- Márkus L.- Solymos R. - Tallós O.1962./

A kísérleteket valamennyi tájcsoporthoz jellemző főbb állománytípusaira kiterjesztik. A terv szerint a Nyugat-Dunántúlon 164, a Dél-Dunántúlon 204, a Dunántúli Középhegységben 195, a Kisalföldön 99, az Északi-Középhegységben 200, a Nagyalföldön 139, összesen tehát 1127 hosszulejáratu erdőnevelési és fatermésztani kísérleti parcellát létesítenek. Ebből lucfenyvesekben 20, erdeifenyvesekben 120, feketefenyvesekben 20, bükkösökben 250, gyertyános tölgyesekben 250, tölgyesekben 350, akácokban 60, nyárasokban pedig 57 kísérleti parcellát állítanak majd be. 1961-62-ben 300 parcellát jelölték ki és vettek fel. Az adatfelvételekhez új eszközöket is szerkesztettek / Kiss R.1961 a-b./ Az adatfeldolgozást Hollerith rendszerű gépekkel végzik.

Az erdőnevelési kísérletek a legeredménye-

sebb nevelési eljárások meghatározásán belül első-sorban a megfelelő belevágási erély, a visszatérési idő, az elérhető legnagyobb fatömeg és értéktermelés, illetőleg az azt biztosító külső és belső állományszerkezeti mutatók meghatározását célozzák. Az első adatfelvételek értékeléséből megállapították, hogy az erdőgazdaságok a gyakorlatban rendszerint túl óvatosan gyéritik a faállományokat, főleg a rudaskorúakat. Megállapították továbbá, hogy a különböző nevelővágások nincsenek mindig összhangban az állományok magassági, vastagsági, illetve fatömeg-növekedésének a menetével / Solymos R. 1961 a-b, 1963 a,b,c./

A faterméstani kutatások során az 1961-62.években a vörösfenyőre, a cserre, a bükkre, az erdőfenyőre és a rezgőnyárra fatömegtáblát készítettek /Sopp L. 1961, 1962 a-b, 1963/. A vöröstölgyre fatömeg- és fatermési táblát állítottak össze /Birck O. 1962/.

Az osztály keretében működő izotóp-laboratorium főleg a P-32 sugárzó izotópot használta kísérleteihez, de 1962-ben megkezdte a Kalcium-45 és a Jód-131 sugárzó izotóp alkalmazását is. A kísérletek a P-32 izotóp serkentő hatásainak vizsgálatára, valamint indikátorként való alkalmazására terjedtek ki /Karai G. 1962/.

II. Termőhelykutatási és nyárfatermesztési osztály.

Tudományos osztályvezető: Dr.techn.Babos Imre erdőmérnök, a mezőgazdasági tudományok /erdészet/ doktora /termőhelyvizsgálat-nyárfatermesztés/.

Tudományos főmunkatársak: Dr.techn. Járó Zoltán erdőmérnök, a mezőgazdasági tudományok /erdészet/ kandidátusa, /termőhelyvizsgálat-növényfiziológia/, dr. techn. Tóth Béla erdőmérnök, a mezőgazdasági tudományok /erdészet/ kandidátusa /termőhelyvizsgálat/.

Tudományos munkatársak: Adorján József erdőmérnök
Faragó Sándor erdőmérnök, Harmath Béla erdő -

mérnök /nyárfatermesztés/; Horváth Endréne erdőmérnök /növényfiziológia/; Palotás Ferenc erdőmérnök /nyárfa- és fűzfatermesztés/; Szabó Gyula erdőmérnök /nyárfatermesztés/; Szodfridt István erdőmérnök /erdőtípológia-nyárfatermesztés/.

Az osztály "Az erdők fatermésének vizsgálata, növelése, minőségének és értékének javítása" című feladaton belül az erdei termőhelyek vizsgálatát, továbbá "A kémiai és a mechanikai feldolgozásra legalkalmasabb gyorsan növő fafajok és fafajták termesztése" című feladaton belül a nyár, a fűz és az akác termesztésével kapcsolatos kutatásokat végzi. Az osztály keretében működik a Tiszántúli Kísérleti Állomás / vezető: dr. Tóth Béla/, valamint a megszervezés alatt álló Duna-Tisza közti Kísérleti Állomás.

A termőhelykutatás terén az ország 50 erdőgazdasági tája közül 16 táj erdészeti termőhelyi viszonyait tanulmányozták, meghatározták termőhelytípusaikat, valamint az ezeken kialakítandó célállományokat. E vizsgálatok eredményeként kimutatták továbbá, hogy a nemes nyárok termesztésére eddig alkalmatlannak tartott kötött talaju, részben rejtetten szikes tiszántúli termőhelyeken egyes nemes nyár fajták papírfatermelés céljára rövid, 8 - 10 éves vágáskorral eredményesen termesztethetők /Babos I. 1961 b, Tóth B. 1961 a, 1962 a, b, Szodfridt I. 1962 c/.

Többezer hektárra erdészeti termőhelytérképet készítettek, és a szerzett tapasztalatok alapján kidolgozták a gyakorlati célokra alkalmazható termőhelytérképezési eljárásokat /Babos I. 1963./.

Mindezek az eredmények lehetővé tették az erdőgazdasági gyakorlat számára "Erdő- és termőhelytípológiai utmutató" összeállítását /1962/.

Az erdő tápanyagforgalmának vizsgálata során a legfontosabb állománytípusokban meghatároz-

ták a lehullott avar mennyiségét és tápanyagtartalmát. Az eddigi eredmények azt mutatják, hogy a legnagyobb avarmennyiséget a tölgyek adják - főként a vöröstölgy - , majd a nyárok következnek. Kis avarmennyiséget szolgáltat az akác és a gyertyán. Legnagyobb nyershamu tartalma a vénic szil avarjának van, legkisebb a tölgyekének. Nitrogéntartalomban az éger és az akác avarja vezet, míg az utolsó helyen a tölgyeké áll. Legnagyobb foszfortartalma a hárs és a gyertyán avarjának van, legkisebb a Leuce-nyárokénak /Járó Z. 1963 a/.

A talajjavítás témacsoportban a rossz vizgazdálkodású talajokon álló 10 - 20 éves akácosokban végzett műtrágyázási kísérletek nem adtak pozitív eredményt. Az ilyen állományokat trágyázással már nem lehet további növekedésre bírni. A száraz, kedvezőtlen homoki termőhelyeken az erdősitést megelőző aljtrágyázás eredményesnek bizonyult, azonban túl költségesnek /Babos I. 1962 a./

A nyárfatermesztés témacsoportban hét gazdasági nemes nyárfajta /óriás, korai, kései, olasz, holland, francia és H-381 nyár/ célszerű telepítésmódjának és növekedésének vizsgálatára különböző erdőgazdasági tájakon és termőhelyeken, eltérő talajművelés és telepítési hálózat alkalmazásával állítottak be kísérleteket /Harmath B. 1961: 1963/. Az idősebb nyárfatelepítésekben az állománynevelés megfelelő módszereinek kidolgozása céljából végeznek kísérleteket. Ezek eddigi eredményei azt mutatják, hogy rövid vágáskor esetén 2 x 2 m-es, közepes esetén pedig 4 x 4 m-es hálózatban lehet legnagyobb fatömeget termelni. Nem bizonyult helyesnek a fajták elegyítése, legfeljebb akkor, ha az elegyítés egészen tág hálózatban történt /Palotás F. 1962, 1963, Szodfridt I. 1961 b, 1962 a, 1963 b./. Az előhasználati nyárasoknak a főállományokra kifejtett hatását vizsgálva bebizonyosodott, hogy előhasználati nyárasok helyett gazdaságosabb rövid vágáskorú főhasználati nyárasokat telepíteni /Szodfridt I. 1962 b/.

A nyárfatermesztés terén elért kutatási eredmények módot nyújtottak a "A magyar nyárfatermesztés" /Keresztési B. 1962/ című gyűjteményes kötet megje-

lentetésére.

Az akáctermesztésre vonatkozó kutatások közül a felujítási kísérletek eddig azt az eredményt hozták, hogy a sarjakkal történő felujítás nem vihető keresztül sablonosan. Siker csak akkor biztosítható, ha az erdőművelő részleteiben is ismeri a vágásérett idős faállomány, a talaj, valamint az aljnövényzet sajátosságait, és munkája során számol ezekkel. Nem hagyhatók figyelmen kívül a táji vonatkozások sem.

Az akácnak elegyfafajként való alkalmazására végzett kísérletekben a szalagos elegyítési mód mutatkozott célszerűnek. Figyelemre méltó eredményt adott a feltört legelőn létesített kisteleki szalagos akácelegyítés, ahol az egyik akácszalag ha-onkinti fatömege a 8. év nyarán 244 m³ volt.

A hazai árbóc jellegű akácelőfordulások 1962. évi vizsgálata megmutatta, hogy mind a 'zalai', mind a 'kiskunsági', mind a 'nyírségi' árbóc jellegű akác az amerikai árbóc akáccal egyenlő értékű gazdasági fajta. Azonos termőhelyeket feltételezve, mind a három egy-egy termőhelyi osztállyal jobb állományokat alkot a közönséges akácnál /Keresztesi B. 1963 /.

III. Erdőtelepítési és erdészeti genetikai osztály.

Tudományos osztályvezető: Dr. techn. Szónyi László erdőmérnök, a mezőgazdasági tudományok /erdészet/ kandidátusa /vizgazdálkodástájjvédelem-nemesítés/.

Tudományos főmunkatársak: Kopeczky Ferenc erdőmérnök /nemesítés/; dr. techn. Papp László erdőmérnök /csemetetermelés - erdészeti meteorológia/; dr. techn. Vlaszaty Ödön erdőmérnök /vegyszeres növényirtás - exoták termesztése./.

Tudományos munkatársak: Bánó István erdőmérnök /dendrológia-exoták termesztése-magtermelő plantázs/; Harkai Lajos erdőmérnök /nemesítés/; Izrael Gábor erdőmérnök /nemesítés-erdőtelepítés/; dr. techn. Marjai Zoltán erdőmérnök /magismeret-maggazdálkodás/; Mátyás Vilmos erdőmérnök /magtermelő állományok, maggazdálkodás/; Retkes József kertészmérnök /dendrológia-nemesítés/; Ujváry Ferenc erdőmérnök / vizgazdálkodás-erdőtelepítés/.

Az osztály "Az erdészeti maggazdálkodás, nemesítés és facsemetenevelés fejlesztése" című feladathoz tartozó témákkal, az erdőnek a vízgyűjtőterületek vizgazdálkodására kifejtett hatásának vizsgálatával, továbbá az exoták termesztésével, a vegyszeres növényirtással és az erdészeti meteorológiával kapcsolatos kutatásokkal foglalkozik. Keretében működik az Északi-Középhegységi Kísérleti Állomás /vezető: Vilcsek János/ és az Észak-Dunántúli Kísérleti Állomás /vezető: Kopeckzy Ferenc/.

Az erdészeti maggazdálkodással kapcsolatos kutatás egyrészt az üzemi magtermelő állományokban, másrészt a magtermelő ültetvényekben folyó magtermelés, valamint a magtárolás, a termésfokozás, és a termésvédelem problémáival foglalkozik.

Az üzemi magtermelő állományokban történő magtermesztés vizsgálata során olyan állományok felkeresését, kijelölését és nevelését végzik, amelyekről gazdaságosan gyűjthető be jó tulajdonú mag. Összesen 10,934.07 ha /ebből fenyő: 3028,20 ha, lomb: 7905,87 ha/ magtermelő állományt tartanak nyilván. Ezeket időszakonként felülvizsgálják és egyre szélesebb alapon termőhely, állományszerkezet stb./ értékelik / Mátyás V. 1961, 1962 a-b, 1963/. Kidolgozták és átadták a gyakorlatnak felhasználásra a magbegyűjtés és a magtárolás eljárásait.

A nehezen begyűjthető magvaknak - elsősorban a fenyők magjának - magtermelő ültetvényekben való termesztésére irányuló kutatás kezdeti eredményeként 21,5 ha területű kísérleti erdeifenyő magtermelő

ültetvénnel rendelkeznek, 1962-ben már 50 q tobozt is gyűjtöttek /Bánó I. - Marjai Z. 1961, 1963, Bánó I. - Retkes J. 1963/.

A magtermés fokozása érdekében az üzemi magtermelő állományokban műtrágyázással és a termőhely vizgazdálkodásának megjavításával, a magtermelő ültetvényekben trágyázással és egyéb eljárásokkal /nyesés, rügytördelés, stb./ végeznek kísérleteket. A magtermés állati károsítói ellen madárbiológiai védekezési eljárásokat vezettek be.

Az osztály keretében működő magvizsgálati laboratórium /vezető: dr.Marjai Zoltán/ végzi az üzemi vizsgálatokat. Itt bonyolítják le a nemzetközi magcserét is. Évente több ezer magféleséget kapnak és küldenek külföldre. Élénk nyárdugvány-cserét is folytatnak /Marjai Z. 1962/.

A nemesítési kutatás feladata az, hogy az erdőgazdaságok részére fokozott mennyiségben bocsássa rendelkezésre a hazai termőhelyeken jól tenyésző, a károsítóknak ellenálló, jóalakú és mindekelőtt nagy fatömeget, illetőleg nagymennyiségű szárazanyagot termelő fafajok, klónok szaporító anyagát. E célkitűzésnek megfelelően kiválasztják a meglévő állományok minden tekintetben legkiválóbbnak tartott egyedeit /törzsfákat jelölnek /, Külföldön jól bevált fajtákat honosítanak meg, keresztezéseket hajtanak végre, valamint származási- és utódvizsgálatokat végeznek.

A fafajokat tekintve elsősorban a gyorsan növekvő /nyár - fűz - akác / foglalkoznak, de egyre nagyobb szabású munka bontakozik ki a fenyőfélék /erdei-, fekete-, lucfenyő/, valamint a tölgy és az éger nemesítése terén is. Mindezekből a fafajokból 450 törzsfát jelöltek ki. Többek között sikerült olyan erdeifenyő törzsfát szelektálni, amelynek egyetlen oltványa 7 éves korban már 1 ha erdősitéshez elegendő, kiváló minőségű magot adott.

A honosítás legnagyobb ütemben a nyáarak vo-

natkozásában folyik. Ennek eredményeként vezették be többek között az olasz, a holland és a francia nyárat.

A keresztezések szintén a nyárok esetében hoztak leghamarabb eredményeket. Az Észak-Dunántúli Kísérleti Állomáson előállított H 381, H 422, H 427 hibridek növekedése a Kapuvár-Iharosi populétumban vetekszik a legnagyobb hozamu külföldi fajtákéval / Kopeczky F. 1962./

Az exóták termesztésével kapcsolatban 1961-ben 3 lépcsős telepítési rendszert javasoltak bevezetni. E szerint exótákat először dendrológiai célkitűzéssel arborétumokban, majd tudományos kísérletek és megfigyelések céljából kísérleti exótatelepeken, végül pedig üzemi exótatelepítésekben ültetnek.

Az exóták közül a duglász-, a simafenyő és a Chamaecyparis telepítésétől várnak elsősorban eredményt. Egyelőre a duglászfenyő előfordulásait mérték fel és értékelték /Bánó I. 1963; Papp L. 1961 a, 1963; Szőnyi L. 1962/.

A csemetetermesztés fejlesztése érdekében országos felmérés alapján megállapították azokat a tényezőket, amelyek az ágazat eredményességét rontják. A kutatómunkát a feltárt hiányosságok megszüntetése érdekében végzik. A csemetekihozatal növelése érdekében országos kísérletsorozatot állítottak be. Eljárást dolgoztak ki a zöldduglász csemetéjének eredményes nevelésére /Papp L. 1963/. Teljesítményvizsgálatokat végeztek a csemetekerti ápolási munkákkal kapcsolatban.

A vegyszeres növényirtással kapcsolatos kísérleteik a csemetekertekben a káros gyomok, a felujításokban a nem kívánatos cserjék, sarjak, valamint a nevelővágások során eltávolítandó fák irtására irányulnak.

A csemetekertekben az egyéves csemeték talaját a kötöttségtől és a humusztartalomtól függően 2 - 4 kg/ha Simazinnal gyomtalanítják. Ezáltal

mintegy 50%-os költségmegtakarítás érhető el. A felújításokban és a tisztításokban a cserjék, sarjak irtására a Tormona-100 vegyszert alkalmazzák teljes sikerrel. Attól függően, hogy friss tuskókat, sarjakat, cserjéket, vagy fákat kezelnek-e, 53-60 %-os költség-, illetve 85-90%-os munkaerőmegtakarítást érnek el /Vlaszaty Ő, 1962/.

A termőtalaj védelmével és az erdőknek a vízgyűjtőkre gyakorolt hatásával kapcsolatos kutatások keretében az intézet kiskánai Eróziómérő Állomásán megállapították, hogy az erdősült területekről a lehullott csapadék 4%-a, gyepes és legelőterületekről 15%-a, fedetlen, csupasz területekről pedig 70%-a folyik le. Kisérleti vízgyűjtőt rendeztek be Mátrafüreden is, az erdősült területek vízforgalmi és eróziós viszonyainak vizsgálatára.

Az ipari tevékenység /bányahányók, külfejtések, ipari gáz/ károsította területek osztályozását kidolgozták és megadták az egyes bányaművelési módoknak legjobban megfelelő tájrendezési és újrahasznosítási eljárásokat.

Az erdészeti meteorológia terén végzett kutatás célja annak megállapítása, hogy a különböző fajú, korú, összetételű állományok milyen hatással vannak légterük és közvetlen környezetük klímájára, továbbá hogy a különböző erdőművelési munkák milyen változást okoznak a mikroklimában.

Az állományklíma és a kitettség kapcsolatát illetőleg megállapították, hogy jól záródó állományokban a kitettségnek alárendelt szerepe van az állományklíma alakulásában.

Az erdőművelési munkákkal kapcsolatban elsősorban a csemeteneveléssel összefüggő kérdéseket vizsgálták. Megállapították, hogy állomány alatti kertekben nem a gyökérversenység, hanem a fényvisszaverődés játszik döntő szerepet a csemeték pusztulásában.

A talajklíma befolyásolására különböző takaró- és festőanyagokat alkalmazták. A szalma-

takarás igen hűvösen tartja a talajt. Csaknem ilyen hatás érhető el a talajnak fehér porfestékekkel való behintésével. Igen nagymértékben növelhető a talaj hőmérséklete fekete porfesték alkalmazásával. A műanyagtakaró a nappali hőmérsékletet csak kismértékben csökkenti.

A növény fiziológiai vizsgálatokkal párhuzamosan megkezdték a hőmérséklet elektromos észlelését termisztorok segítségével. Vizsgálják a növekedés és fejlődés időjárási kapcsolatait /Szőnyi L. 1962/. Megállapították a hazai és nemes nyárok klímaigényét.

IV. Erdőhasználati és gépesítési osztály.

Tudományos osztályvezető: Dérföldi Antal erdőmérnök /fahasználat/.

Tudományos főmunkatársak: Dr. techn. Farkas Vilmos erdőmérnök /erdészeti gazdaságtan/;
Dr. techn. Szász Tibor erdőmérnök /munkatudomány/; Kovács András gépészmérnök /géptervezés/.

Tudományos munkatársak: Balló Gábor gépészmérnök /géptervezés/; Galambos Gáspár erdőmérnök /fagyártmánytermelés és üzemszervezés/; Gerencsér István gépészmérnök /géptervezés/; Huszár Endre erdőmérnök /gépesítés, faanyagmozgatás/; Matók János erdőmérnök /teljesítményvizsgálatok/; Vilcsek János gépészmérnök /gépesítés/.

Az osztály hivatott "A fakitermelés és a faanyagmozgatás módszereinek fejlesztése", "Az erdőgazdasági munkák gépesítése", "Az erdészeti munkatudományi vizsgálatok" és végül "Az erdészeti gazdaságtan fejlesztése" című országos kutatási feladat megoldására.

Az osztály keretében működik a Dél-Dunántúli Kisérleti Állomás /vezető: Matók János/ és az intézet Gépkiérleti Üzeme /vezető: Balló Gábor /.

A fakitermelés korszerű módszereinek kidolgozása terén új döntési és darabolási technológia megteremtésével érték el fontos eredményt. Ennek alkalmazásával nagymértékben csökkenthető a fa károsodása és a balesetek száma /Dérföldi A.- Szász T.- Huszár E. 1961, 1962/. Megállapították a fakitermelési apadék mértékét, valamint a nyár papirfa és bányadorong átszámitási tényezőit. Összeállították a bükk és tölgy szerfaszázalék táblázatokat, s egyidejűleg kidolgozták a vágástervezés új módszerét /Dérföldi A. 1963/.

A méret- és anyághibás termékek, hulladékaanyagok hasznosításával foglalkozó fagyártmánytermelés fejlesztése érdekében kidolgozták a bányadeszka, a szőlőkaró, és a friz célszerű gépi termelési technológiáját.

A fakitermelő munkások számára kialakították a döntősisakot. Kidolgozták a korszerű balesetvédelmi óvórendszabályokat és munkásegészségügyi vizsgálatokat végeztek.

A faanyagmozgatás korszerű módszereinek kidolgozása érdekében elsősorban az időjárástól függetlenebb anyagmozgatási rendszer megteremtésével foglalkoztak. Vizsgálataik szerint az anyagmozgatás függetlenebbé válik az időjárástól, ha: a/ a fakitermelési főidényt augusztus 15-ével megkezdik; b/ a fakitermelésben szakképzett, jó teljesítményre képes, állandó munkásgárdát foglalkoztatnak; c/ a fakitermelés és a közelítés komplex szervezetével dolgoznak; d/ kiegyenlítő rakodókat iktatnak közbe; e/ megfelelő sűrűségű földuthálózatot építenek; f/ a kiszállítást külön szakaszban gépkocsival végzik el; g/ gyors fel és leterhelést biztosító rakodógépeket alkalmaznak.

Az egyes munkafolyamatok és műveletek gépésítése, valamint új gépek kialakítása terén főleg a fakitermelés, a közelítés, a rakodás, a traktoros anyagmozgatás kérdéseivel foglalkoznak.

A fakitermelés komplex gépesítésének megvalósítására gépláncot alakítottak ki. Ennek részei: 1. megfelelő egyszemélyes motorfűrész; 2. fogatos közelítő kerékpár, vagy kiméletes közelítést biztosító adapterekkel ellátott traktor; 3. a közelítést és a kiszállítást együttesen és külön szakaszban el látni képes gépkocsi; 4. üzemszerű munkára alkalmazható hiddaru; 5. vasuti kocsik terhelésére alkalmas stabil gémsor. Foglalkoztak továbbá a vágástéri feltárás vizsgálatával. A géplánc alkalmazásával és a vágástéri feltárás megvalósításával a Lillafüredi Gépkiérleteti Bázison az 1955-1961 között végzett üzemszerű kísérletek - a kiindulási alaphoz viszonyítva - a termelékenység 29,3%-os emelkedését és az önköltség 21,2%-os csökkenését eredményezték. A dolgozók átlagbére ugyanakkor emelkedett.

Az intézet gépkiérleteti üzemében a következő új gépeket szerkesztették meg és állították elő: különböző típusu rönkközelítő kerékpárokat, gyalufogas fűrészláncot, nyármagpergető berendezést, univerzális magvetőgépet, 600 és 800 mm átmérőjű traktoros gödörfurót és traktoros könnyű tárcsás kultivátort.

A gépek minősítése és munkatechnikai sémáinak kidolgozása témacsoportban több gépet minősítettek és kidolgozták a döntés, a darabolás, a kerékpáros közelítés, továbbá a csemete- és suhángkiemelés, illetőleg a rakodás munkatechnikai sémáit /Balló G. - Horváth L.-né 1963/.

A gépek üzemeltetésének vizsgálata kiterjedt az erdőgazdasági erő- és munkagépek karbantartására és javítására. A kutatás célja az erdőgazdasági erő- és munkagépek élettartamának növelése, üzemköltségének csökkentése, a karbantartás és a javítás szervezésének ésszerűsítése, hibamegállapító és megelőzési eljárások kidolgozása.

Az erdőgazdasági munkatudományi vizsgálatok során teljesítménymutatók megállapítását és munkaszervezeti formák kialakítását végzik.

Kidolgozták a rakodógépek normaalapjait

/Ott J. 1963/. Megállapították a szunyogártalom hatását a teljesítményekre. A végzett vizsgálatok azt mutatták, hogy a szunyogártalom következtében a teljesítménycsökkenés 20-25%-os. Az eredményes védekezés egyedüli ujta a Gesarolos permetezés. Ez azonban költséges. Kenőcsök és védőruhák alkalmazása nem járt sikerrel.

A munkaszervezési kísérletek alapján kimutatták, hogy a helyesen kialakított munkaszervezet - különösen ha a fakitermelést közelítő kérékpár bekapcsolásával, komplexen végzik - , mind a munkáscsapat egy dolgozójára, mind a motorfűrészre eső teljesítmény növelését lehetővé teszi. A munkaszervezésben - vizsgálataik szerint - igen nagy lehetőségek vannak az önköltség csökkentésének vonatkozásában is /Szász T. 1963/.

Az erdészeti gazdaságtan fejlesztése terén kidolgozták a gépek gazdaságos alkalmazása, valamint a tudományos kutatómunka gazdaságossága vizsgálatának módszereit.

Vizsgálták az erdősitések és a fásítások gazdaságosságát is, akác és nyártelepítések vonatkozásában.

V. Erdővédelmi és vadgazdasági osztály.

Tudományos osztályvezető: Dr. techn. Pagony Hubert erdőmérnök, a biológiai tudományok kandidátusa /növénykórtan/.

Tudományos főmunkatársak: Dr. techn. Győrfi János erdőmérnök, a biológiai tudományok doktora /entomológia/; Szedzerjei Ákos erdőmérnök /vadgazdálkodás/.

Tudományos munkatársak: Dr. jur. Hauer Lajos vadászati felügyelő /vadkárelhárítás/; Kiss László erdőmérnök /mykorrhizakutatás/; Kolonits József mezőgazdasági mérnök /erdővédelem/; Karácsony Ernő erdőmérnök /erdővédelem/; Lengyel György erdőmérnök

/erdővédelem-gépesítés/; Szilágyi László erdőmérnök /nyárbetegségek/; Dr.techn. Szontagh Pál erdőmérnök /entomologia/; Tallós Pál erdőmérnök /entomologia-prognózis/; Vicze Ernő erdőmérnök /tölgyfák károsítók/.

Az osztály "Az erdővédelmi kutatások" és "A vadgazdálkodás fejlesztése" című országos tudományos kutatási feladatokkal foglalkozik. Keretében működik az Alpokaljai Kísérleti Állomás /vezető: Mátyás Vilmos/.

Az erdővédelmi gépek vizsgálatával kapcsolatosan főleg ködpermetezési kísérleteket állítottak be, részben a Neodiprion sertifer, részben az araszoló hernyók /Geometridae/ károsítása ellen.

A nyárok és fűzek betegségeivel és károsítóival kapcsolatos kutatás keretében fajtaösszehasonlító kísérleteket kezdtek az egyes nyárfajták és klónok rákkal szembeni ellenállóképességének vizsgálatára /Szilágyi L.1961/. Folytatták az egyes nyárfajták rozsdagombák iránti fogékonyságának vizsgálatát.

Tisztázták a fehér nyár szurkosodásának, gyűrűs elválásának és erős repedékenységének okát. Eredményeik szerint az álgesztettség mértéke megfelelő nyelési rendszabályokkal csökkenthető /Pagony H.1962/.

A nyárok - mint ezzel kapcsolatos vizsgálatok megállapították -, nem tartoznak a könnyen fülledő fafajok közé. Korhasztási kísérleteik eredményei szerint az épületben károsító gombaszervezetek a nyárok faanyagát azonos, vagy esetenként kisebb mértékben bontják, mint az erdeifenyőét.

Nyárfiatalosokban végzett nyelési vizsgálatok azt bizonyítják, hogy a nyáraknál az ágak koratavasszal végzett törevágása a legelőnyösebb.

A nyárfiatalosok rovarfertőzöttségére vonatkozóan megállapították az előforduló fő rovar-károsítókat és károsításuk sorrendjét, elvégezték

- laboratoriumi körülmények között - különböző vegyszerek hatásvizsgálatát /Szontagh P. 1961/.

A mykorrhizakutatással kapcsolatosan főleg gyökérvizsgálatokat végeztek a fekete-, az óriás-, a rezgő - és a fehéرنyár mykorrhiza kapcsolatainak tisztázása végett.

A fenyőfélék betegségeivel és a károsítóival kapcsolatos kutatás keretében a Lophodermium elleni védekezési kísérletek szép eredményt hoztak. A permetező anyagok közül a "Maneb-80" bizonyult legmegfelelőbbnek. Olyan helyeken, ahol korábban a cseméték 98,4%-a elpusztult, Maneb-bel permetezve a fácskák 64%-a kiültethető, illetőleg iskolázható volt /Pagony H.1963/.

A feketefenyő pusztulásának vizsgálata során megállapították, hogy az állományokban egy gombakárosító, a Cenangium abietis hatalmasodott el járványszerűen. Ennek az időjárási viszonyok által kiváltott károsítása leginkább a gyengébb termőhelyek 50 évesnél idősebb állományait sujtotta /Lengyel Gy.1961/.

Az Evetria-félék kártétele ellen a permetezésnél olcsóbb, új, kenőzsős védekezési eljárást dolgoztak ki.

A Sacchiphantes-félék károsítását országosan felmérték és adatokat gyűjtöttek a kártevők biológiájára vonatkozóan. A laboratoriumi kísérletek során a Wofatox mutatkozott ellenük legalkalmasabb védőszernek /Kolonits J.1962/.

Bővítették és felújították az intézet madárodu-telepeit. Az eddigi tapasztalatok szerint a hasznos madaraknak az oduk kihelyezésével elősegített elszaporodása elejét veheti egyes rovargradációk kialakulásának /Kolonits J. 1961/.

A tölgyfélék betegségei és károsítói közül a Lymantria dispar L. elleni védekezési kísérletek eredménye azt mutatja, hogy a gyapjaspille dulasait elsősorban az éhség és a kedvezőtlen idő -

járás szünteti meg. A parazitáknek legtöbbször csak korlátozó szerepük van. A védekezés fő lehetősége a helyes erdőművelési irányelvek betartása /Győrfi J. 1961/.

Tisztázták a cserebogártörzsek rajzasi körzeteit. Közreadták a biológiai védekezés lehetőségeivel és a hazai gyártmányú védőszerek hatásával kapcsolatos vizsgálatok eredményeit.

Vizsgálták a tölgymakk befolyásoló tényezőket, elsősorban a Balaninus-fajok biológiáját és a méhek beporzó szerepét.

A vadgazdálkodás fejlesztését célzó kutatások keretében lerakták a trofeás vad minőségi fejlesztésének és mennyiségi meghatározásának alapjait. Vizsgálták a szarvasállomány trofeaalakulását. Az eltérő trofeaalakulás alapján az állomány egyes populációit "vadjárásokba" osztották. A vadjárások nagyrészt elszigetelt földrajzi egységek, amelyekből a szomszédos vadjárásokba nincs lényeges /állományátalakító/ kommunikáció. A vadjáráson belül agancstájegységeket különböztettek meg /Szederjei Á. 1961, 1962 a-b/.

A nagyvadállomány mennyiségi szabályozásával kapcsolatban vizsgálták az erdők vadeltartóképeségét /Bencze L. 1961, 1962 a/.

Az apróvadtenyésztéssel kapcsolatban tanulmányozták a nagytablás gazdálkodás hatását az apróvad szaporodására.

A vadkárelhárítással kapcsolatban a különböző erdőtípusokban vizsgálatokat folytattak a vad károsítását kiváltó tényezők megállapítására és a károsítás elleni védekezési módszerek kidolgozására. Jelentős eredményeket értek el a véralbuminos készítménnyel. Ez az elmúlt években tapasztalt erős károsítási veszély ellenére csaknem 100%-os eredményt adott /Hauer L.1963/.

Rendszeresen készítenek prognózist az erdészeti kártevőkről. Ennek érdekében erdővédelmi

jelzőszolgálatot és fénycsapdahálózatot építettek ki /Szontagh P. 1962 b/.

AZ INTÉZET KUTATÓINAK JELENTŐSEBB
PUBLIKÁCIÓI

1. Könyvek.

Babos I. /1954/: Magyarország táji erdőművelésének alapjai. Budapest, Mezőgazdasági Kiadó, 163 old.

Bencze L./1961/: A vadállomány és a környezet kapcsolata. Budapest, Mezőgazdasági Kiadó, 180 old.

Benkovits K. /1957/: Legelővédő fásítás. Budapest, Mezőgazdasági Kiadó, 152 old.

Gyórfi J. /1957/: Erdészeti rovartan. Budapest, Akadémiai Kiadó, 670 old.

Keresztesi B./1962/: A magyar nyárfatermesztés, Budapest, Mezőgazdasági Kiadó, 590 old.

Kiss L. /1956/: Fenyők. Budapest, Mezőgazdasági kiadó, 123 old.

Koltay Gy. /1953/: A nyárfa. Budapest, Mezőgazdasági Kiadó, 1159 old.

Koltay Gy. /1956/: Plopul. Bucuresti, Ed. Agro-Silvica, 219 old.

Koltay Gy. /1958/: Az erdő és fasorok fáinak nyesése. Budapest, Országos Erdészeti Főigazgatóság, 60 old.

Kopeczky F./1958/: Korszerű nyárfagazdálkodás. Budapest, Orsz. Erdészeti Főigazgatóság, 76 old.

Magyar P. /1960-1961/: Alföldfásítás, I-II. Budapest, Akadémiai Kiadó 576+622 old.

Majer A. /1962/ : Erdő és termőhelytipológiai utmu-
tató . Mezőgazdasági Kiadó, 259 old.

Szederjei Á.-Studinka L./1957/: Nyul, fogoly, fácán.
Budapest, Mezőgazdasági Kiadó, 310 o.

Szederjei Á./1958/: Zajac, bazant, jarabica. Bratis-
lava, Slov.Vyd.Podohosp.Lit.288 old.

Szederjei Á.-Szederjei M.-Studinka L. /1959/: Hasen,
Rebhühner, Fasanen. Berlin, Dtsch.
Bauernverl. 396 old.

Szederjei Á./1959/: Őz. Budapest, Mezőgazdasági Kiadó
194 old.

Szederjei Á. /1960/: Szarvas. Budapest, Mezőgazdasági
Kiadó, 226 old.

Szederjei Á.-Sartorius O./1960/: Die Goldmedaillen-
Hirsche Ungarns. Budapest, Terra K.
459 old.

Szederjei Á./1961/: Vadcsapáson. Budapest, Mezőgazda-
sági Kiadó, 194 old.

Szederjei Á.-Studinka L./1962/: Nyul, fogoly, fácán.
II. jav. kiad. Budapest, Mezőgazd.
Kiadó, 287 old.

Szederjei Á./1963/: A vad etetése, óvása, befogása.
Budapest, Mezőgazdasági Kiadó,
195 old.

2. Tanulmányok.

Babos I. /1961 a/ A Tengelici Homok erdőgazdasági
táj termőhelyfeltárása. Erdészeti
Kutatások. 57. 1-3: 187-239.

Babos I./1961 b/ Magyarország tájbeosztásairól.
Az Erdő 10. 5:187-193.

Babos I./1961 c/ A Jászság. Az Erdő 10. 11:1479-
488.

Babos I. /1962/ : Az aljtrágyázás eredménye a Duna-Tisza közti homokháton. MTA Agrártud.Oszt.Közl. 20. 3-4: 367-392.

Babos II /1963/ : Termőhelytérképezés. Az Erdő 12. 6:263-272.

Balló G.-Horváthné Lajkó I./1963/: A gépminősítések eddigi eredményei. Erdészeti Kutatások, 59. 1-2. /Sajtó alatt/.

Bánó I.-Marjai Z. /1963/: Erdeifenyő oltványok növekedése, fejlődése és magtermelése. II. közlemény. Erdészeti Kutatások, 59. 1-2. /Sajtó alatt/. U.az.I. Erd.Kut. 57.1-2:135-164.

Bánó I.-Retkes J./1963/: A fenyőnemesítés és a plantázsgazdálkodás célkitűzései, módszerei. Az Erdő 12. 4:158-163

Bánó I./1963/ : A duglászfenyő-állományok erdőművelése hazai tapasztalatok alapján. MTA Agrártudományok Oszt. Közl. 22. 1-2: 93-104.

Bencze L./1962 a/: Egyes hazai erdőtípusok vadgazdálkodási vonatkozásai. Erdészeti Kutatások, 58. 1-3: 85-102.

Bencze L. /1962-b/: A növényvédőszeres veszélyessége a vadállományra és egyéb állatvilágra. Az Erdő 11. 185-189

Bencze L.-Győrfi J.-Karácsony E.-Kiss L.-Kolonits J.-Lengyel Gy.-Pagony H.-Szontagh P.

/1963/: Az 1962. évi biotikus és abiotikus erdőgazdasági károk, valamint az 1963-ban várható károsítások. Erdészeti Kutatások, 59. 3: /Sajtó alatt/.

Birck O. /1961/ : Rétegvonal irányában telepített kísérleti erdősáv talajvédelmi szerepének tapasztalatai. Az Erdő, 10. 2:59-66.

Birck O.-Kiss R.-Márkus L.-Solymos R.-Tallós P.

/1962/: A hosszulejáratu erdőnevelési és faterméstani kísérleti területek kitűzésének, felvételének és fenntartásának irányelvei. Erdészeti Kutatások, 58. 1-3:217-259

Birck O. /1962/ : Fatermési vizsgálatok vörös tölgyre. Erdészeti Kutatások, 58. 1-3: 261-311.

Dérföldi A.-Szász T.-Huszár E.-Huszár G. /1961/: Munkatanulmány egy síkvidéki tölgy szálerdőben végzett tarvágásos fakitermelésről. Erdészeti Kutatások, 57. 1-3: 3-35.

Dérföldi A.-Huszár E.-Szász T. /1962/: Munkatanulmány egy síkvidéki tölgy szálerdőben végzett tarvágásos fakitermelésről. Erdészeti Kutatások, 58. 1-3: 197-216.

Dérföldi A. /1963/: Méretcsoportos szerfabecslés és választéktervezés vizsgálata. I. közlemény. Erdészeti Kutatások, 59. 3. /Sajtó alatt/.

Győrfi J. /1961/ : A *Lymantria dispar* L. parazitái a legújabb kutatások alapján. Erdészeti Kutatások, 57. 1-3: 275-285.

Győrfy J. /1962 /: Beiträge zur Kenntnis der Lebensweise der Chalcididen Arten in Ungarn. Zeitsch. Ang. Ent. 49. 2: 207-223.

Harmath B. /1961/: Üzemi nyárdugványozási kísérletek tág hálózatban. Az Erdő 10. 10:452-456.

Harmath B. /1963/: Adatok néhány nyugatmagyarországi simadugvánnyal telepített nemes nyárállományunkról. Az Erdő 12. 9: 391-395. 25

- Hauer L. /1963/: A véralbuminos vadkárelhárítás.
Az Erdő 12. 3: 125-129.
- Járó Z. /1962/: Fontosabb fafajaink elterjedése.
Az Erdő 11. 1: 7-22.
- Járó Z. /1963 a/: A pusztavacsi nemes nyárasok termő-
helyének vizsgálata. Az Erdő 12.
4: 145-150.
- Járó Z. /1963 b/: A lomb bomlása különböző állomá-
nyok alatt. Erdészeti Kutatások.
59. 1-2. /Sajtó alatt/.
- Karai G. /1962/ Izotopos kutatások az Erdészeti Tu-
dományos Intézetben. Erdészeti Ku-
tatások, 58. 1-3: 355-369.
- Keresztesi B. /1963/: Hozzászólás fafajpolitikánk
kérdéséhez. Az Erdő 12. 6: 258-263.
- Kiss R. /1961 a/: "OPTÁG" magasságmérővel egyesí-
tett optikai átlaló. Az Erdő 10.
3: 111-116.
- Kiss R. /1961 b/: "Parvus" II". Faátmérő, famagasság,
faállomány körlapösszeg és távolság
meghatározó zsebműszer. Az Erdő
Lo. 12: 538-545.
- Kolonits J. /1961/: A madárvédelem helyezete és
célkitűzése. Az Erdő 10. 1: 16-20.
- Kolonits J. /1962/: A Diprion /Lophyrus/ sertifer
és a D. pini károsítása 1961-ben
Az Erdő 11. 5: 225-230.
- Kopeczky F. /1961 a/: Ogledna prizvodnja haploid-
ne topole Populus alba L. Topola,
Beograd 5. 24: 2-4.
- Kopeczky F. /1961 b/: Erdőgazdaságaink nyár és
fehér fűz törzsanyatelepeinek ál-
kapota. Az Erdő 10. 7: 288-292
- Kopeczky F. /1962/: A nyáarak növekedése és fejlő-
dése. Erdészeti Kutatások 58.
1-3: 335-346.

Kulcsár V. /1961/: A gazdaságosság néhány kérdése a szocialista erdőgazdálkodásban. Erdészeti Kutatások 57. 1-3: 287-299.

Marjai Z. /1961/ : A magvak életképességének meghatározása festési eljárással. Az Erdő 10. 7:307-311.

Marjai Z. /1962/ : Nemzetközi magcsere. Az Erdő 11. 2: 88-89.

Marjai Z. /1963/ : Maggazdálkodásunk korszerűsítése. Az Erdő 12. 9:410-416.

Mátyás V. /1961/ : Bükköseink fenntartása és a magtermelés célját szolgáló állományok szerepe. Erdészeti Kutatások, 57. 1-3: 87-109.

Mátyás V. /1962 a /: Tölgyeink virágzás- és természetbiológiája, mint a magtermés fokozásának alapja. Erdészeti Kutatások, 58. 1-3: 5-35.

Mátyás V. /1962 b/: Tölgyeink virágzás- és természetbiológiájának gyakorlati vonatkozásai. Az Erdő, 11. 3:104-115.

Mátyás V. /1963/ : Az erdei magtermés ökológiai összefüggései. Erdészeti Kutatások 59. 3./Sajtó alatt/.

Ott J. /1963/ Rakodógépek fontosabb mutatóinak összehasonlítása. Az Erdő 12. 5:204-210.

Pagony H. /1962/ A fehér és a szürke nyár álgesztetése. Erdészeti Kutatások, 58. 1-3: 103-124.

Pagony H. /1963/: Eredményes permetezési kísérletek az erdeifenyő-tükarcgomba /Lophodermium pinastri/ Schrad et Fr./Chevalier/ kártételére ellen csemetekertekben.

Erdészeti Kutatások 59. 1-2. /Sajtó alatt/.

Palotás F. /1962/: Gondolatok egy korai nyár sarj-
erdő elemzésekor. Az Erdő 11. 10:439-446

Palotás F. /1963/: Adatok a nemes nyárok korszerű
neveléséhez. Az Erdő 12. 4:150-55.

Papp L. /1961 b/: A csemetetermelés jövedelmező-
ségének kérdései. Az Erdő 10. 4:153-160

Papp L. /1961 a/: A duglászfenyő jelentősége Magyar-
országon. Az Erdő 10. 12:529-537.

Papp L. /1962 a/: Ónoseső károsítása a délsomogyi
erdőkben. Az Erdő 11. 6: 249-257.

Papp L. /1962 b/: A káros légszennyeződés hatása
az erdőkre. Az Erdő 11. 10: 452-456

Papp L.-Horváth O. /1962/: Mikroklímavizsgálatok
a pécsi Mecsek növénytársulásaiban.
Erdészeti Kutatások 58. 1-3: 143-163.

Papp L. /1963/: A duglászfenyőcsemete nevelése.
MTA Agrártud. Oszt.Közl. 22. 112:69-77.

Solymos R. /1961/: Erdőnevelési és faterméstani
kutatások az ERTI-ben. Az Erdő 11.
12: 560-565.

Solymos R. /1963 a/: A nyugatdunántuli hótörések
erdőnevelési tanulságai. Az Erdő 12.
9: 371-376.

Solymos R. /1963 b/: Az erdeifenyő növekedési
menetének erdőnevelési vonatkozásai.
Az Erdő 12. 5: 217-224.

Solymos R. /1963 c/: Erdőnevelési és fatermés-
tani vizsgálatok nyugatdunántuli er-
deifenyvesekben. Erdészeti Kutatások
59. 1-2. /Sajtó alatt/.

- Sopp L. /1961/ : A rezgő nyár /*Populus tremula* L./ fatömeg és törzsalakvizsgálatának eredményei. Az Erdő, 10. 7:292-299.
- Sopp L. / 1962 a/: A vörösfenyő kéreg,-törzsalak- és fatömegvizsgálatának eddigi eredményei. Erdészeti Kutatások 58. 1-3: 313-333.
- Sopp L. /1962 b/: A vörösfenyő fatömeg- és törzsalakvizsgálatainak eredményei. Az Erdő 11. 2: 69 -77.
- Sopp L. /1962 c/ : A cser /*Quercus cerris* L./ magassági szórásmezeje, fatömeg és törzsalakjának vizsgálata. Az Erdő 11. 6: 241-249.
- Sopp L. /1963/ : A bükk /*Fagus silvatica* L./ fatömeg törzsalak- és faterméstani vizsgálatainak eddigi eredményei. Erdészeti Kutatások 59. 1-2. /Sajtó alatt./
- Szász T. /1963/ : Az erdőgazdasági munkaszervezési kutatás eddigi fontosabb elvi és gyakorlati megállapításai. Erdészeti Kutatások, 59. 1-2./ Sajtó alatt/
- Szederjei Á. /1961/: Adatok a hazai szarvaspopulációk kialakulásának vizsgálatához. Erdészeti Kutatások, 57. 1-3. 111-133.
- Szederjei Á. /1962 a/: Újabb adatok a szarvasállomány minőségének javításához. Erdészeti Kutatások 58. 1-3: 51-61.
- Szederjei Á. /1962 b/: Wanderung des Rotwildes. Zeitsch. Jagdwissenschaft. 8. 3: 111-123.
- Szederjei Á. /1963/: A muflon meghonosítása és hazai populációi. Erdészeti Kutatások 59. 3. /Sajtó alatt/.

- Szepesi L. /1961 a/: A traktoros faanyagmozgatás munkaszervezése. Erdészeti Kutatások 57. 1-3: 37-57.
- Szepesi L. /1961 b/: Az egyszemélyes munka lehetőségei a gépi fakitermelésben. Az Erdő 10. 5: 182-186.
- Szepesi L. /1962 a/: A suhángkitermelő ekék nemzetközi összehasonlító vizsgálatainak tapasztalatai. Erdészeti Kutatások 58. 1-3 165-196
- Szepesi L. /1962 b/: Magyar erdőgazdasági gépek a KGST nemzetközi összehasonlító vizsgálatainak. Az Erdő 11. 1: 23-28.
- Szilágyi L. /1961/: A nyárfarák elleni védekezés lehetőségei. Az Erdő 10. 10: 417-423.
- Szodfridt I. /1961 a/: A Vendvidék erdőtipusai. Az Erdő 10. 6: 258-264.
- Szodfridt I. /1961 b/: Adatok a kései nyárállományok körleterületének növekedéséhez. Az Erdő 10. 11: 499-503.
- Szodfridt I. /1962 a/: Adatok az óriási nyárasok gyéritéséhez. Erdészeti Kutatások 58. 1-3: 51-61.
- Szodfridt I. /1962 b/: Előhasználati nyárállományok hatása a főállományra. MTA. Agrártud.Pszt.Közl. 20. 3-4 409-421.
- Szodfridt I.-Tallós P. /1962/: Carex hartmani Cajander Magyarországon és újabb florisztikai adatok a Bakonyjáról. Bot.Közl. 69 3-4: 258-262.

- Szodfridt I. /1963 a/: Állományszerkezeti vizsgálatok óriás nyár, korai nyár elegendyes állományokban. Az Erdő, 12. 3: 116-124.
- Szodfridt I. /1963 b/: A kocsánytalan tölgyesek magassági növekedése erdőgazdasági tájainkon. Erdészeti Kutatások 59. 1-2. /Sajtó alatt/.
- Szontagh P. /1961/: A tarka égerormányos /Cryptorrhynchus lapathi L./ mint nemes nyár anyatelepeink károsítója. Az Erdő. 10. 7: 303-307.
- Szontagh P. /1962 a/: A gyűrűslepke /Malacosoma neustria L./ tömegszaporodása és károsítása tölgyeseinkben. Erdészeti Kutatások 58. 1-3: 125-142.
- Szontagh P. /1962 b/: A fénycsapdák erdőgazdasági jelentősége. Az Erdő 11. 11 : 510-513.
- Szontagh P. /1963/: A Malacosoma neustria L. elleni megelőző és megszüntető védekezési eljárások. Erdészeti Kutatások, 59. 3. /Sajtó alatt/.
- Szőnyi L. /1962/: Adatok néhány fafaj vastagsági növekedéséhez. Az Erdő 11. 7: 289-300.
- Szőnyi L. /1963/: A hazai duglászfenyőállományok termőhelyi viszonyai. MTA Agrártud. Oszt.Közl. 22. 1-2: 79-92.
- Tallós P. /1961/: Megfigyelések az erdeifenyőn élő lepkefajok életmódjáról és károsításáról. Erdészeti Kutatások 57. 1-3: 313-319.

Tóth B. /1961/ : Adatok a nyárfatermesztés lehetőségeihez a Tiszántulton. Erdészeti Kutatások, 57. 1-3: 59-86.

Tóth B. /1961-62/: Voproszű obleszenija oroszitel' nüh szisztem. Acta Agr.Acad.Sci. Hung. 11. 1-2: 129-150.

Tóth B. /1962/ : Nyárfatermesztési lehetőségek a Körösvidéken. MTA. Agrártud. Oszt. Közl. 20. 3-4: 393-407.

Tóth B. /1962 b/: A rövid vágásérettségi kora nyárfőállományokról. Az Erdő 11. 9: 383-393.

Vlaszaty Ö. /1962/: Adatok a Tormona-100 hatásához. Erdészeti Kutatások 58. 1-3.: 347-354.

